

1397

Cantàvem (ImI 4)

(ALDC, IX, 2000. Cantàvem [ImI 4])

La persona 4 de l'imperfet d'indicatiu del llat. cl. era CANTABÁMUS, que en llat. vg. de la península Ibèrica es va canviar en CANTÁBAMUS, per anticipació de l'accent causada per analogia amb les persones 1, 2, 3 i 6, i va desembocar en *cantàv[em]*, amb pas de [a] > [e] travada per la consonant, forma mantinguda en gran part del cat. occ., amb la var. *cantà[em]* (*cantà[əm]* 163, *cantà[jəm]* 112, *canta[jm]* 134) per pèrdua de la labial (cf. la forma espontània *matàem* 183); quan la [e] àtona va esdevenir neutra [ə] en cat. or., *cantàv[em]* va canviar-se en *cantàv[əm]* (*cantàvems* 18, amb -s, marca de plural; *cantav[ən]* en ross.); en alguns parlars del nord del cat. nord-occ., la var. *cantàv[am]* (a voltes realitzada amb més obertura que la [ə]), potser amb [a] analògica de la persona 1 (*cantav[a]*), va sofrir el canvi a *cantàv[om]* (var. *cantàv[ɔ]m* 104,

cantàv[u]m 25, *cantàv[ɥ]m* 98, *cantàum* 43) per assimilació a la labial -m; el ross. ha canviat -em final per -en (*cantaven*), com fa l'oc. (Alibert, 1935: 108), i semblantment els parlars ribagorçans (*cantàv[an]* 87, 93, 94, 100, 108) i algun parlar val. (*cantav[en]* 187); d'aquesta manera ha provocat un sincretisme amb la persona 6.

Des d'un angle geolinguístic notem, com a resultats innovadors, *cantàvom*, de parlars nord-occ. septentrionals; *cantaven*, del ross. i parlars ribagorçans; *cantàem*, del val. i punts nord-occ.

Cantàvem (model *portàvem*) és la forma normativa des del *DOrt*, 1917.

